

Otvorený list

osobností, vzdelávacích expertov, pedagógov a akokoľvek zainteresovaných
k východiskám *Národného programu rozvoja výchovy a vzdelávania*,
ktoré ste predstavili 25. 5. 2018.

Zvolen, 31. 5. 2018

Vážená pani ministerka,

na tlačovej konferencii ste sa podľa portálu www.minedu.sk vyjadrili, že v *Národnom programe rozvoja výchovy a vzdelávania* chcete zavádzať v našom školstve „[inkluzívny fínsky model](#)“ a s ním aj „[nový systém riadenia](#)“ v rezorte školstva. Víťame takéto nasmerovanie. Avšak už samotný spôsob prípravy *NPRVV* bez prizvania kľúčových aktérov v školách do spolupráce spochybňuje pochopenie hodnoty a obsahu inklúzie. Fínska reforma sa rodila v **partnerskej spolupráci so školami** a s ľuďmi v teréne. Slovenské prevedenie fínskej reformy nedokážeme vnímať ani ako „naše“, ale ani ako fínske. Zriaďovatelia, riaditelia a učitelia proaktívnych škôl, ako aj poskytovatelia ďalšej podpory týmto školám chcú byť v tomto procese **partnersky od začiatku prítomní ako jeho spolu-dizajnéri**.

Ak má byť realizácia *NPRVV* inšpirovaná fínskym školským systémom úspešná, potrebuje byť ukotvená a vyrastať zo zdravého koreňa **vitálnych proaktívnych škôl**, o ktorých Vám zrejme bývalý pán minister [Peter Plavčan](#) a Váš súčasný pán štátny tajomník [Peter Krajnák](#) nestihli nič povedať, hoci tieto školy obdivovali a videli ich ako inšpiráciu pre ostatné školy. Práve **živé príklady škôl**, ktoré u nás už dávno začali reformu zdola, považujeme za **najlepšie a najvzácnejšie východisko plánovaných reforiem**, lebo v nich už proces premeny začal a ďalej sa autonómne šíri aj na iné školy.

Proaktívne školy sa mobilizujú zvnútra a nachádzajú si cestu vlastného organického rozvoja i spôsob reflektovania vlastnej praxe, aby odpovedali čo najlepšie na potreby každého dieťaťa i okolitého sveta. Chcú byť pestrým parkom súhry i jedinečnosti. V tejto chvíli cítia, že **je ohrozený základný princíp ich existencie** – výchova k autonómnemu uvažovaniu, zodpovednosti a k seba-riadeniu v učení. Fínsky inkluzívny model má – ako naša méta – **hlboké hodnotové východiská, ktoré so slobodou a zodpovednosťou tvoria jeden celok**. Tento model sú schopní vytvárať len hodnotovo súrodí a odborne spôsobilí ľudia, ktorí nezužujú druhým priestor ich slobody a zodpovednosti, ale sú schopní partnersky počúvať a v pozícii služby napomáhať iným v ich raste.

Vážená pani ministerka, touto cestou **Vás žiadame o stretnutie s reprezentantmi nášho živého a otvoreného networku** vo veci pripravovaného *NPRVV* a s ním súvisiacich zákonov – konkrétne **pre nás neprijateľného znenia návrhu novely školského zákona (č 245/2008 Z.z.) čl. 1, § 14. Experimentálne overovanie** –, z koncipovania ktorých sa cítíme vylúčení a nimi bytostne ohrození. Školy na princípoch fínskeho vzdelávacieho modelu fungujú aj u nás, len ich hodnoty, zdá sa, dnes nikto na MŠVVaŠ SR súrodo nereprezentuje a o ich vitálne potreby sa nikto dôveryhodne nezaujíma.

Veríme, že v kriticky a konštruktívne rozmyšľajúcich ľuďoch z pedagogickej praxe objavíte chýbajúce zdroje, ktoré pre posunutie vecí dopredu hľadáte.

S úctou voči Vám i voči personálu škôl, ktoré sú pre naše deti darom

Signatári vyhlásenia

Mgr. Daniel Hevier, PhD., spisovateľ,

Mgr. Juraj Hipš, riaditeľ CEEV Živica a zakladateľ Komenského inštitútu

Mgr. Vladimír Crmoman, prezident, Slovenská komora učiteľov, Bratislava

Mgr. Andrej Schulcz, predseda, Rada mládeže Slovenska

Mgr. Ondrej Gallo, riaditeľ, Nadácia pre deti Slovenska

Mgr. Miroslav Sekula, prezident, Asociácia stredných zdravotníckych škôl SR, Lúčna 2, Lučenec

Ing. Júlia Lindtnerová, predsedníčka, Slovenská rada rodičovských združení, Široká 2, Poprad

Renáta Hall, PhD., riaditeľka To dá rozum (MESA10)

doc. Ing. Kokavcová Dagmar, PhD., Ekonomická fakulta, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

doc. PhDr. Andrej Rajský, PhD., prodekan pre vedu, výskum a umeleckú činnosť, Ped. fa., TU v TT

doc. PhDr. Vladimír Dočkal, CSc., detský psychológ

doc. Ing. Ľubica Černá, PhD., Nezávislé kresťanské odbory Slovenska

Prof. PhDr. Mária Potočárová PhD., Katedra pedagogiky FFUK Bratislava, garantka učiteľského vzdelávania pre UK

Mgr. Martin Brestovanský, PhD., Pedagogická fakulta, Trnavská univerzita v Trnave

PaedDr. Viera Grohová, riaditeľka, Spojená škola, Letná 3453/34, Poprad

PaedDr. Anna Chlupíková, riaditeľka, ZŠ Nováky

PaedDr. Roman Baranovič, riaditeľ školy Narnia, Bratislava – Pezinok

RNDr. Tatiana Piovarčiová, Asociácia S. Kovalikovej - Vzdelávanie pre 21. storočie na Slovensku

Mgr. Jozef Sopoliga, riaditeľ, Evanjelická spojená škola, Martin

Mgr. Mária Dečová, PhD., riaditeľka, Gymnázium sv. Edity Steinovej Košice

Ing. Mgr. Miriam Janegová, riaditeľka Diecézny školský úrad v Žiline

PaedDr. Edita Pilárová, vedúca odboru školstva, mládeže a športu MsÚ Poprad

Mgr. Ľuboslava Bielíková, riaditeľka, Základná škola P. Jilemnického 1035/2, Zvolen

Ing. Anastázia Strečková, riaditeľka, Spojená škola Kráľovnej pokoja, Žilina

Mgr. Ján Kotman, riaditeľ, Základná škola Jarná 20, Žilina

PaedDr. Lubomír Král, PhD., riaditeľ, Katolícka spojená škola Nemšová

Mgr. Petra Belanová, riaditeľka, Základná škola s materskou školou, Záhumnie 24, Brehy

PaedDr. Eva Kráľová, Ph.D., Katedra klinických, teoretických a špeciálnych disciplín, Fakulta zdravotníctva TnUAD v Trenčíne

PaedDr. Denisa Králičová, riaditeľka, Základná škola, Koperníkova 24, Hlohovec

PaedDr. Ing. Ľubica Mišíková, PhD. riaditeľka, Cirkevná základná škola sv. Margity v Púchove

Ing. Ján Chabada, riaditeľ, Katolícka ZŠ s MŠ A. Bernoláka, Martin

Alena Brezová DiS. art. učiteľka - SS ZUŠ Letná 34, Poprad

Mgr. Bohuslav Ilavský, riaditeľ ZŠ J. J. Thurzu, A. Bernoláka 20, Detva

Slavomír Lichvár, učiteľ, Súkromná základná škola waldorfská, Vihorlatská 10, Bratislava

Mgr. Mária Rothensteinová, učiteľka, Základná škola Karloveská 61, Bratislava

Mgr. Juraj Hajkovský, predseda, O.Z. Zaostri na rodinu, Banská Bystrica

PhDr. Gabriela Herényiová, CSc. katedra psychologie FiFUK Bratislava, školský psychológ

Mgr. Silvia Franková, DiS. art, Spojená škola, Letná 3453/34, Poprad

Mgr. Lenka Švecová, učiteľka, KSŠ sv. Františka Assiského, Banská Štiavnica

Mgr. Lucia Šivecová, učiteľka, Spojená škola, Letná 3453/34, Poprad

Mgr. Katarína Volanková, riaditeľka Základnej školy Jána Kupeckého, Kupeckého 74, Pezinok

PaedDr. Eva Petlánová, učiteľka, Spojená škola, Letná 3453/34, Poprad

Ing. Martina Gavalierová, učiteľka, Spojená škola, Letná 3453/34, Poprad

Mgr. Ladislav Baranyai, PhD., OZ Školský network, M. Rázusa 16, 960 01 Zvolen.